ΧΩΡΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΧΩΡΟΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ, ΧΩΡΟΣ ΖΩΗΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ 34 ΚΑΙ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

A16932475K

Η προτεινόμενη λύση, για την προσθήκη ορόφου στον βρεφονηπιακό σταθμό του Δήμου Πειραιά επί της οδού Υπαπαντής 34 και Παπαστράτου δοκιμάζει να απαντήσει και να συμβαδίσει με τις τρέχουσες παιδαγωγικές θεωρίες περί προσχολικής αρχιτεκτονικής και εκπαίδευσης. Το νέο κτίριο είναι σχεδιασμένο από μέσα προς τα έξω και όχι το αντίθετο. Υπηρετεί με άλλα λόγια την σημαντικότερη αρχή της προσχολικής αρχιτεκτονικής σύμφωνα με την οποία τα παιδιά δεν αντιλαμβάνονται την αρχιτεκτονική και τις όψεις της όπως οι ενήλικες - δεν έχουν άλλωστε τις προσλαμβάνουσες για να το κάνουν. Αντίθετα, για τα παιδιά, όλα είναι κυριολεκτικά. Το αισθητηριακό κυριαρχεί του γνωσιακού. Οπότε, αυτό που βιώνουν περισσότερο, είναι τον χώρο καθ'εαυτόν και όχι την αναπαράσταση και τους πιθανούς συμβολισμούς που μπορεί να περιέχει αυτός ή και οι επιφάνειες που τον διαμορφώνουν.

Το νέο κτίριο, ή καλύτερα ο νέος χώρος που προτείνεται για να στεγάσει τον βρεφονηπιακό σταθμό του Δήμου Πειραιά επί της οδού Υπαπαντής 34 και Παπαστράτου, δεν είναι 'μονοδιάστατος' ή 'δισδιάστατος,' αλλά 'τρισδιάστατος.' Ακολουθεί δηλαδή, τα πιο σύγχρονα παιδαγωγικά ευρήματα δημιουργώντας ένα ποικιλόμορφο και πολυχρηστικό τεχνητό περιβάλλον. Αποτελεί έτσι, μια αστική ανθρωπογενή τοπογραφία που ξεδιπλώνεται άλλοτε σταδιακά και άλλοτε γρήγορα, σε μήκος σε πλάτος και -το πιο σημαντικό- σε ύψος ενώ παράλληλα δοκιμάζει να ενισχύσει δημιουργικά και με αμφίδρομο τρόπο το συλλογικό και το ατομικό. Ως αποτέλεσμα, ο νέος χώρος, με την ήπια ιεραρχική του δομή ως προς τις προγραμματικές του χρήσεις, δοκιμάζει να ενθαρύνει την διερεύνηση της σχέσης του κάθε παιδιού με τον εαυτό του αλλά και τη σχέση του κάθε παιδιού με τους άλλους, είτε πρόκειται για τους γονείς του, τους δασκάλους του και τους φίλους του είτε γενικότερα για την κοινότητα στην οποία μεγαλώνει.

Η κεντρική ιδέα της πρότασης διαμορφώθηκε με βάση μια αναλυτική προβληματική σχετικά με το τι μπορεί να σημαίνει σχεδιαστικά η προσθήκη ορόφου στην κτιριακή δομή όπως την γνωρίζουμε σήμερα. Τα ζητήματα που προκύπτουν, μπορούν να διατυπωθούν μέσα από δυο βασικές και αλληλοσυμπληρωματικές θέσεις:

(α) Στο υπάρχον κτίριο, ο αύλειος χώρος βρίσκεται στο βορινό τμήμα του οικοπέδου που σημαίνει ότι η περίπτωση μιας τυπικής προσθήκης ορόφου καθ'ύψος, απευθείας στο υπάρχον δώμα, θα σήμαινε πως για αρκετούς μήνες τον χρόνο αλλά και τις σημαντικότερες ώρες της ημέρας, τις πρωινές, ο βασικός χώρος παιχνιδιού θα έφραζε από τον νέο κτιριακό όγκο αφήνοντας το μεγαλύτερο μέρος της αυλής εκτεθειμένοστο βορινό φως. Μάλιστα, τους χειμερινούς μήνες η κατάσταση μοιάζει δυσμενέστερη. Ενώ η ζεστασιά του φυσικού φωτός του νότου είναι πολύτιμη, ο νέος όροφος, επειδή ο ήλιος είναι χαμηλά (χειμερινό ηλιοστάσιο), θα σκιάζει τον χώρο του παιχνιδιού. Το γεγονός αυτό διαπιστώθηκε και στις δοκιμές τρισδιάστατης ψηφιακής αναπαράστασης που έγιναν κατά τη διάρκεια της μελέτης με προσομοίωση της κίνησης του ήλιου στο εν λόγω γεωγραφικό σημείο. Σε αυτές, είναι εύκολα αντιληπτό ότι ο ελλιπής ηλιασμός του αύλειου χώρου αλλά και η έκθεσή του στους βόρειους και βορειοανατολικούς ανέμους που κυριαρχούν στην Αττική, θα είχε ως αποτέλεσμα ένα μάλλον ψυχρό χώρο με ένα μικροκλίμα που δεν θα ήταν το καταλληλότερο για τα παιδιά, ειδικότερα από τον Οκτώβριο έως και τον Απρίλιο. Αν προσθέσουμε στα παραπάνω και το ενδεχόμενο της βροχής, που συνήθως τους φθινοπωρινούς μήνες συνδυάζεται με ήπιους βορινούς ανέμους, η έκθεση του αύλειου χώρου στο σημείο αυτό θα καθιστούσε σχεδόν αδύνατη έστω και την σύντομη βόλτα στην αυλή.

Επιπρόσθετα,

(β) η περιμετρική θέα της υπάρχουσας παιδικής χαράστου σταθμού είναι χαμηλής αισθητικής και χωρικής ποιότητας. Περικλείεται από μια τυπική τυφλή όψη μιας τετραόροφης πολυκατοικίας και από δυο δρόμους, την οδό Υπαπαντής και την οδό Σφακτηρίας. Και στους δυο δρόμους, το πρώτο οπτικό αντίκρυσμα των παιδιών -που έχουν μέσο ύψος στις ηλικίες μεταξύ 2-4 χρονών ένα μέτρο περίπου- είναι τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα, ενώ σε δεύτερο επίπεδο, ο ορίζοντάς τους καλύπτεται προς τον βορρά από μια πολυκατοικία και προς τη δύση από παραπαίουσες κτιριακές εγκαταστάσεις.

Το κεντρικό ερώτημα που τέθηκε λοιπόν ήταν το εξής: είναι όντως τα παιδιά καταδικασμένα από την αρχιτεκτονική (δηλαδή, από τους μεγάλους και τις αποφάσεις τους) να αυλίζονται σε ένα μέτριο ως προς το φως και την θέα περιβάλλοντα χώρο; Και αν όχι, ποια θα μπορούσε να είναι η λύση στην υπάρχουσα συνθήκη; Κατόπιν, εξετάζοντας τα δεδομένα, το ερώτημα έγινε πιο συγκεκριμένο: πώς θα μπορούσαμε να στρέψουμε τη θέα της αυλής προς το νότιο τμήμα του οικοπέδου, προς το πάρκο δηλαδή που βρίσκεται στη γωνία Παπαστράτου και Υπαπαντής το οποίο λούζεται από το φως του νότου ενώ παράλληλα θα δημιουργούνται και στεγασμένοι χώροι, προστατευμένοι από του βοριάδες που είναι οι πιο συνηθισμένοι χειμερινοί άνεμοι στην Αττική και που τις βροχερές μέρες συνοδεύονται και από το ανεμοβρόχι που καθιστά σχεδόν αδύνατον έστω και το σύντομο παιχνίδι στον εξωτερικό χώρο;

Η απάντηση στους παραπάνω προβληματισμούς δόθηκε με δυο χωροθετικές κινήσεις. Η πρώτη είναι η ζητούμενη προσθήκη ορόφου να μην εφάπτεται τελικά στο υπάρχον δώμα αλλά να λαμβάνει χώρα τρία μέτρα και πενήντα πέντε εκατοστά (3,55μ.) πάνω από αυτό. Κατ'αυτόν τον τρόπο, το υπάρχον δώμα χρησιμοποιείται πλέον ως μια νέα αυλή -στεγασμένη κατά το ήμιση όπως απαιτείται (ΠΔ.99/28-09-2017, Αρθρο 4, Παρ. Η2)- με θέα προς τον νότο και το πάρκο. Η δεύτερη κίνηση, αφορά στην πρόσβαση σε αυτόν τον νέο αύλειο χώρο του ορόφου που επιτυγχάνεται με την προσθήκη ακόμη μιας αυλής και πιο συγκεκριμένα μιας 'κεκλιμένης αυλής' η οποία τοποθετείται στην κύρια όψη του κτιρίου. Η διαμόρφωση αυτή που λειτουργεί και σαν ράμπα έχει κλίση 6% ενώ το πλάτος της κυμαίνεται από 1.20μ. έως 4.13μ. Με άλλα λόγια, είναι πολύ ήπια ούτως ώστε τα μικρά παιδιά να μπορούν να την ανεβαίνουν άνετα και να παίζουν σε αυτή, ενώ παράλληλα τηρεί τις απαιτούμενες προδιαγραφές για άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) και παιδικά καρότσια.Το αποτέλεσμα των δυο παραπάνω κινήσεων είναι ότι ενώ οι απαιτήσεις του κανονισμού (ΠΔ.99/28-09-2017, Αρθρο 4, Παρ. Η2) για τον χώρο της αυλής είναι να υπάρχουν 247,7μ2, επιτυγχάνεται τελικά μια αύξηση αυτής της επιφάνειας που στο νέο προτεινόμενο κτίριο φτάνει στα 344,5μ2. Δηλαδή, σχεδόν 100μ2 παραπάνω υπαίθριοι και ημιυπαίθριοι χώροι από τα ελάχιστα απαιτούμενα και περίπου τα διπλάσια τετραγωνικά μέτρα από αυτά που έχει σήμερα ο βρεφονηπιακός σταθμός (177μ2)

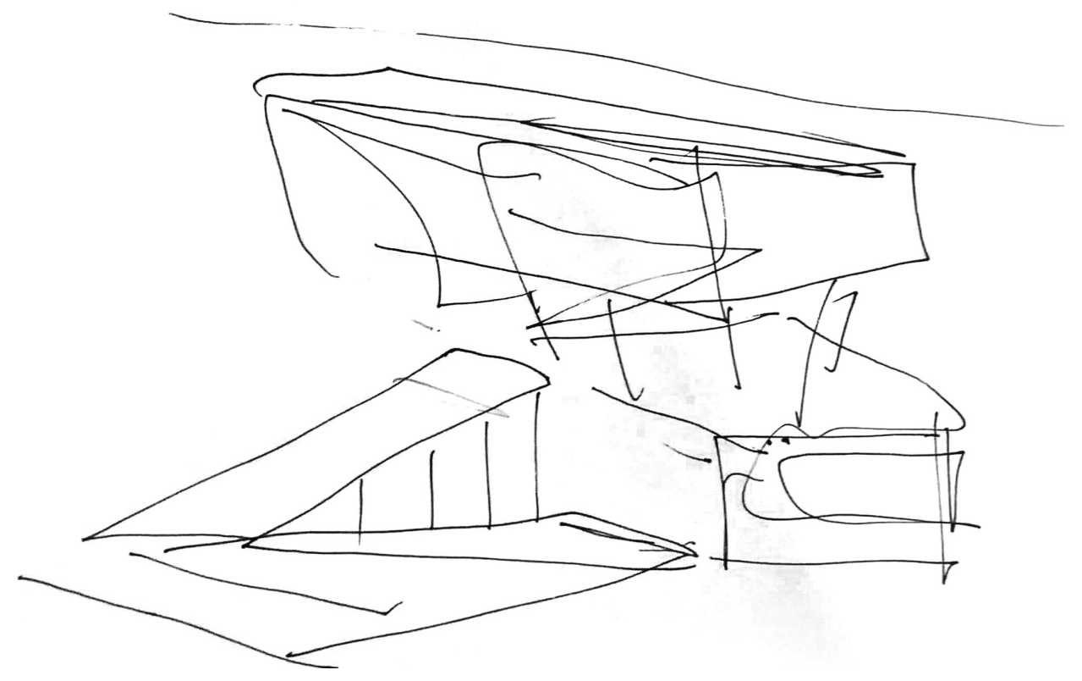

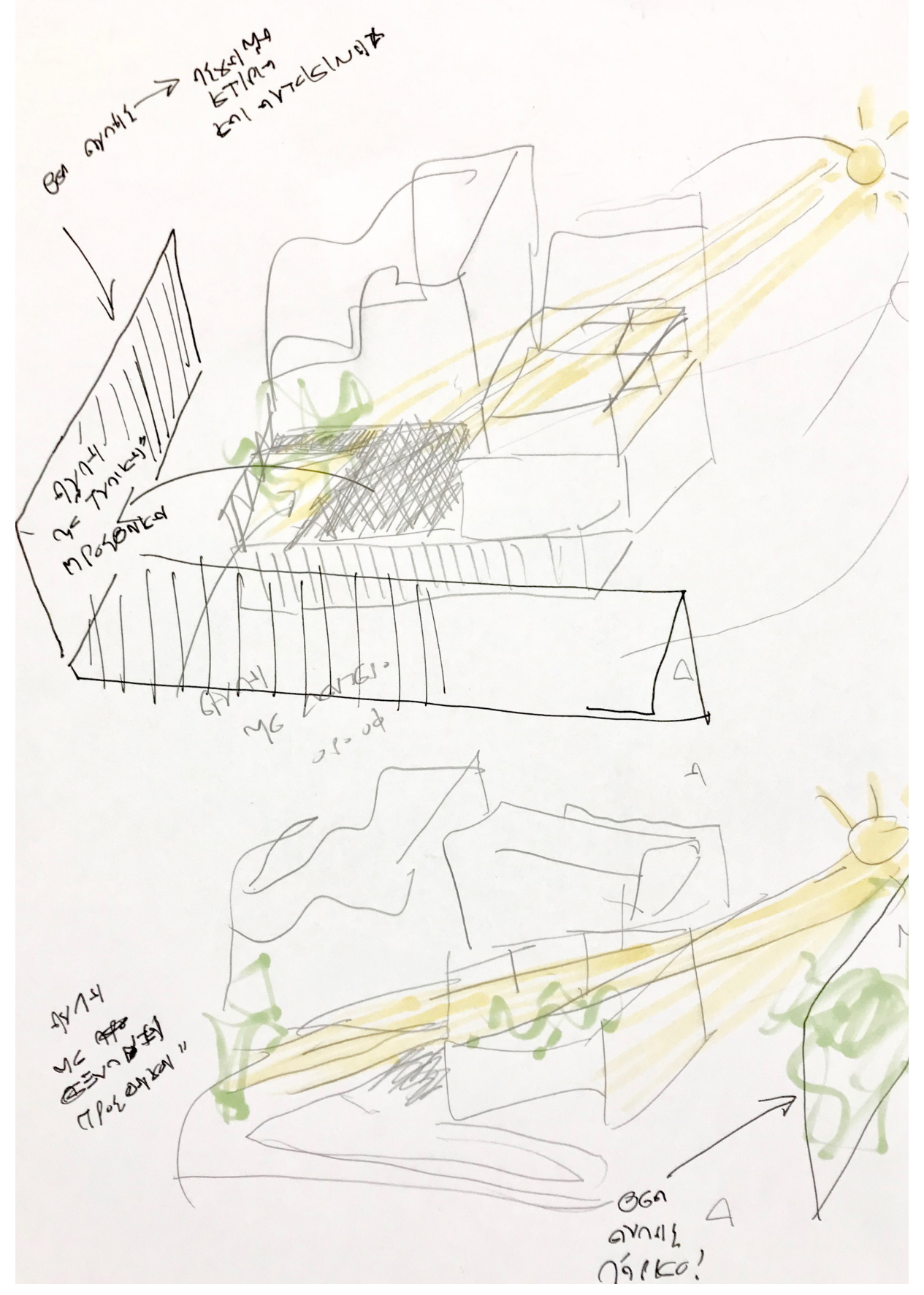
θα αυλή → σχήμα κτίρια επί αγκαλιάς
αυλή με τυπική προσθήκη
αυλή με ελλιπή φως
αυλή με φως από την προσθήκη
θέα αυλής πάρκο!

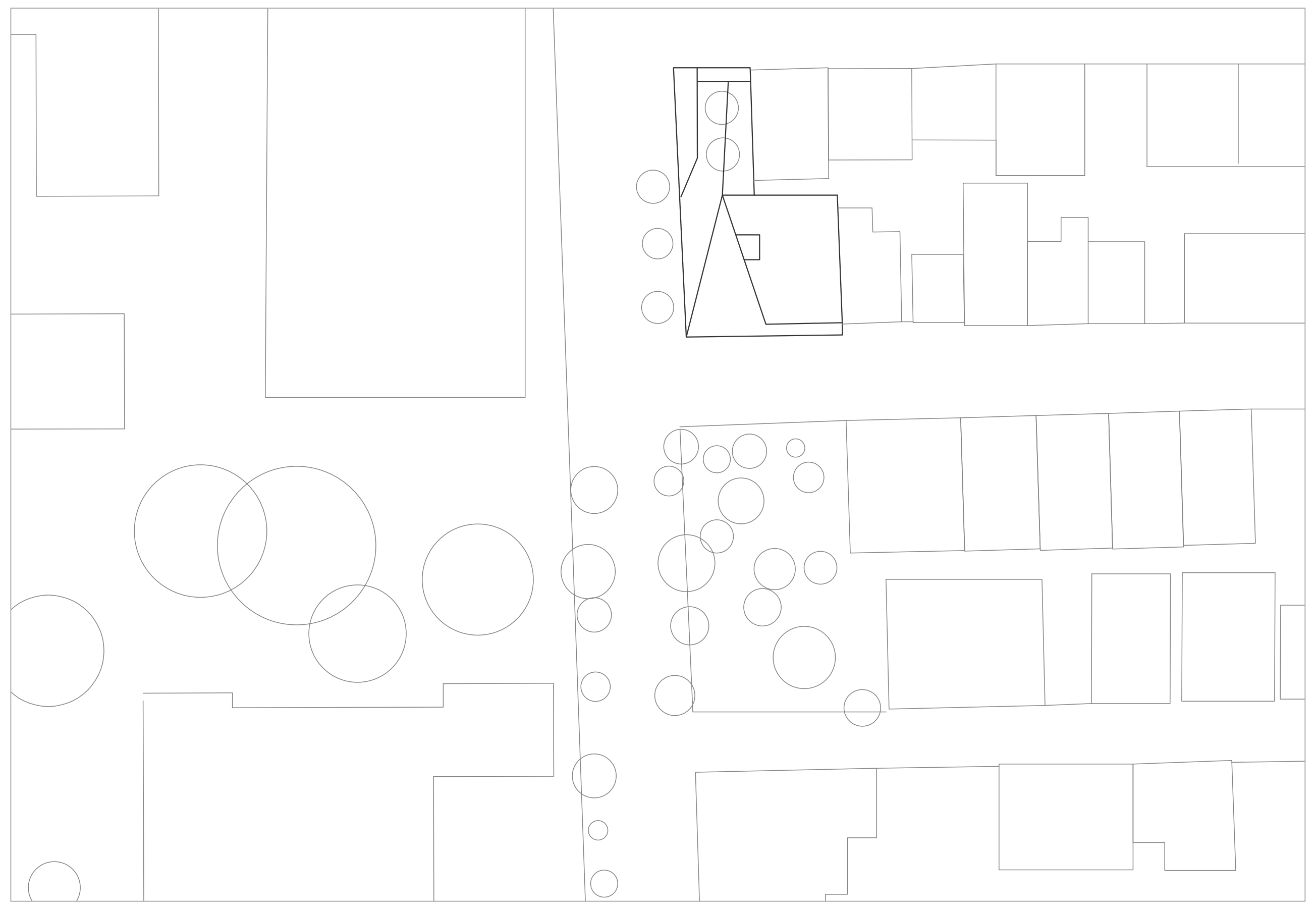

ΕΠΑΝΩ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΣΚΙΤΣΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

ΚΑΤΩ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΣΚΙΤΣΟ ΠΟΥ ΑΝΑΠΑΡΙΣΤΑ ΤΟΝ ΕΛΛΙΠΗ ΗΛΙΑΚΟ ΦΩΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΔΩΜΑ .

Β

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1000

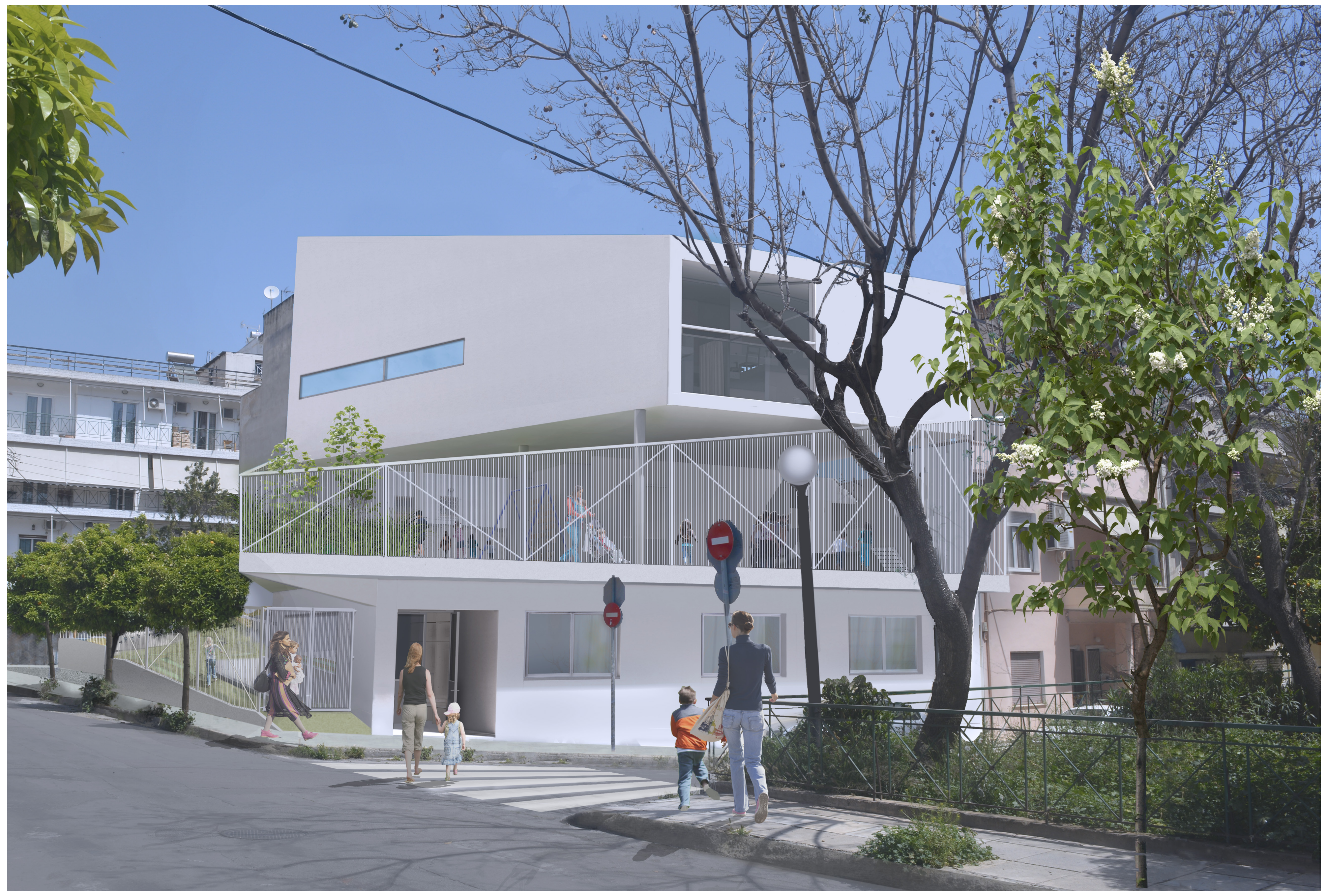

ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

ΧΩΡΟΙ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ) ΚΑΤΑ π.δ. 99/2017, άρθρο 3	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΗ ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (τ.μ.)
Α. ΥΠΟΔΟΧΗ		
1. ΕΙΣΟΔΟΣ-ΑΝΑΜΟΝΗ (ΚΑΡΟΤΣΑΚΙΑ)	12	23
2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	7	7,2
3. ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	9	14
4. ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	7	12
5. ΜΟΝΩΣΗ	6	7
6.WC/DS ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ-ΚΟΙΝΟΥ	6	6
7. ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΓΙΑ ΚΑΡΟΤΣΑΚΙΑ	Β.Σ.<25, ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΚΕ ΣΤΟ Α.1	
Β1.ΧΩΡΟΙ ΒΡΕΦΩΝ		
1. ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΝΟΥ ΒΡΕΦΩΝ	2,50 τ.μ/βρέφος (2,50*12=30)	30
2. ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ	1,20 τ.μ./ βρέφος (1,20*12=14,4)	22
3. ΧΩΡΟΣ ΑΛΛΑΓΩΝ - ΛΟΥΤΡΟΥ-ΒΡΕΦΩΝ	2,50 τ.μ/θέση αλλαγής (2,50*2=5)	5
4. ΧΩΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	4	4
Β2.ΧΩΡΟΙ ΝΗΠΙΩΝ		
1. ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΝΗΠΙΩΝ	2 τ.μ/νήπιο (2*45 νήπια=90)	90
2. ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΝΟΥ ΝΗΠΙΩΝ	1,70 τ.μ./θέση ύπνου (1,70*9 νήπια=15.3)	24
3. ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ	ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΚΕ ΣΤΟ Β1.1	
4. ΧΩΡΟΣ WC/ΛΟΥΤΡΟΥ ΝΗΠΙΩΝ	12	11,5
Γ. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		
1. ΚΟΥΖΙΝΑ	8	12,6 ΜΕ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑ ΓΕΥΜΑΤΩΝ
2. ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	3	3
3. ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ (ΣΙΔΕΡΩΤΗΡΙΟ)	7	10
4. ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	3	
5. ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ	5	5,7
6.ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟ		3,5
ΠΕΡΙΒΑΛΛΩΝ ΧΩΡΟΣ ΚΑΤΑ Π.Δ. 99/2017, άρθρο 4, παρ. Η.2		
1. ΑΥΛΕΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	247,7 55 ΝΗΠΙΑ/ΒΡΕΦΗ*4,50	325 ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ 135 + ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ 190
2. ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΟΡΟΦΟΥ		16
3. ΕΞΩΣΤΗΣ ΠΑΤΑΡΙΟΥ		3,5
4. 2 ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ		34
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠ./ΗΜΙΥΠ. ΧΩΡΩΝ		**378.5**

Α ΕΠΙΠΕΔΟ: ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ		
ΧΩΡΟΙ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΗ ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ(τ.μ.)	ΑΚΑΛΥΠΤΟΣ
Α.1. ΕΙΣΟΔΟΣ-ΑΝΑΜΟΝΗ (ΚΑΡΟΤΣΑΚΙΑ)	23	
Α.6.WC ΚΟΙΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.6	
Β2.1. ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΝΗΠΙΩΝ	90	
Β2.2. ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΝΟΥ ΝΗΠΙΩΝ	24	
Β2.4. ΧΩΡΟΣ WC/ΛΟΥΤΡΟΥ ΝΗΠΙΩΝ	11.5	
Γ3. ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ (ΣΙΔΕΡΩΤΗΡΙΟ)	10	
Γ4. ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ		
Γ5. ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ	5.7	
Γ6.ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟ		3.5
ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ/ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ		111
ΚΙΝΗΣΕΙΣ, ΦΡΕΑΤΙΑ, ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΕΣ	56.2	
2 ΘΕΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ		34
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΙΚΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ	**223**	**148.5**

Β ΕΠΙΠΕΔΟ: ΑΥΛΕΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	
ΧΩΡΟΙ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΗ ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ(τ.μ.)
ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	84
ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	110

Γ. ΒΡΕΦΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ/ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	
ΧΩΡΟΙ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΗ ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ(τ.μ.)
Β1.1. ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΝΟΥ ΒΡΕΦΩΝ	30
Β1.2. ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΒΡΕΦΩΝ	22
Β1.3 ΧΩΡΟΣ ΑΛΛΑΓΩΝ -ΛΟΥΤΡΟΥ-ΒΡΕΦΩΝ	5
Β1.4 ΧΩΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	4
Γ1. ΚΟΥΖΙΝΑ	12,6
Γ2. ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	3
Α5. ΜΟΝΩΣΗ	7
ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	16

Δ ΕΠΙΠΕΔΟ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ	
ΧΩΡΟΙ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΜΗ ΚΑΘΑΡΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ(τ.μ.)
Α2. ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ	3.5
Α3. ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	14
Α4. ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	12
ΕΞΩΣΤΗΣ ΠΑΤΑΡΙΟΥ	3.5

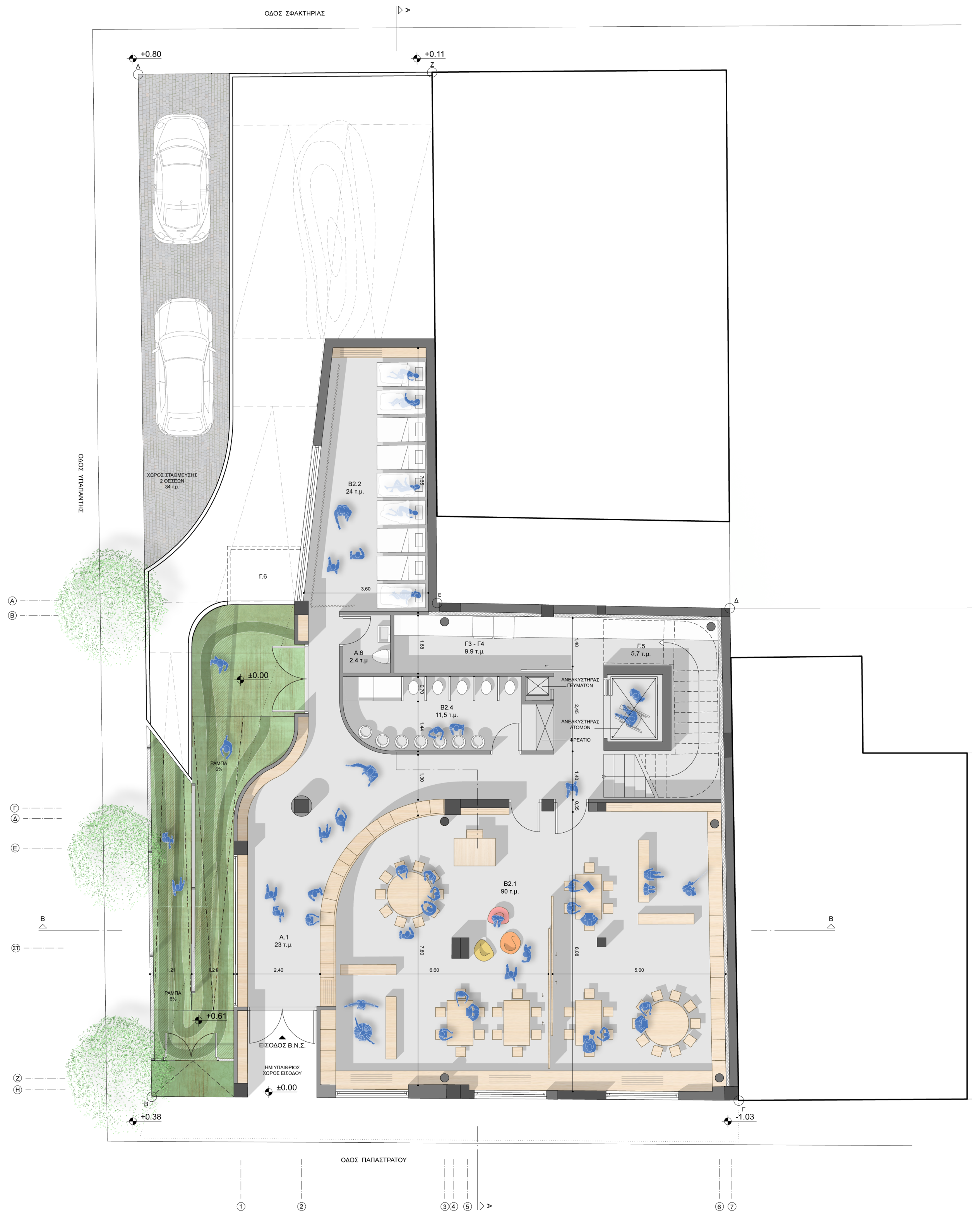

ΚΑΤΟΨΗ Α' ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

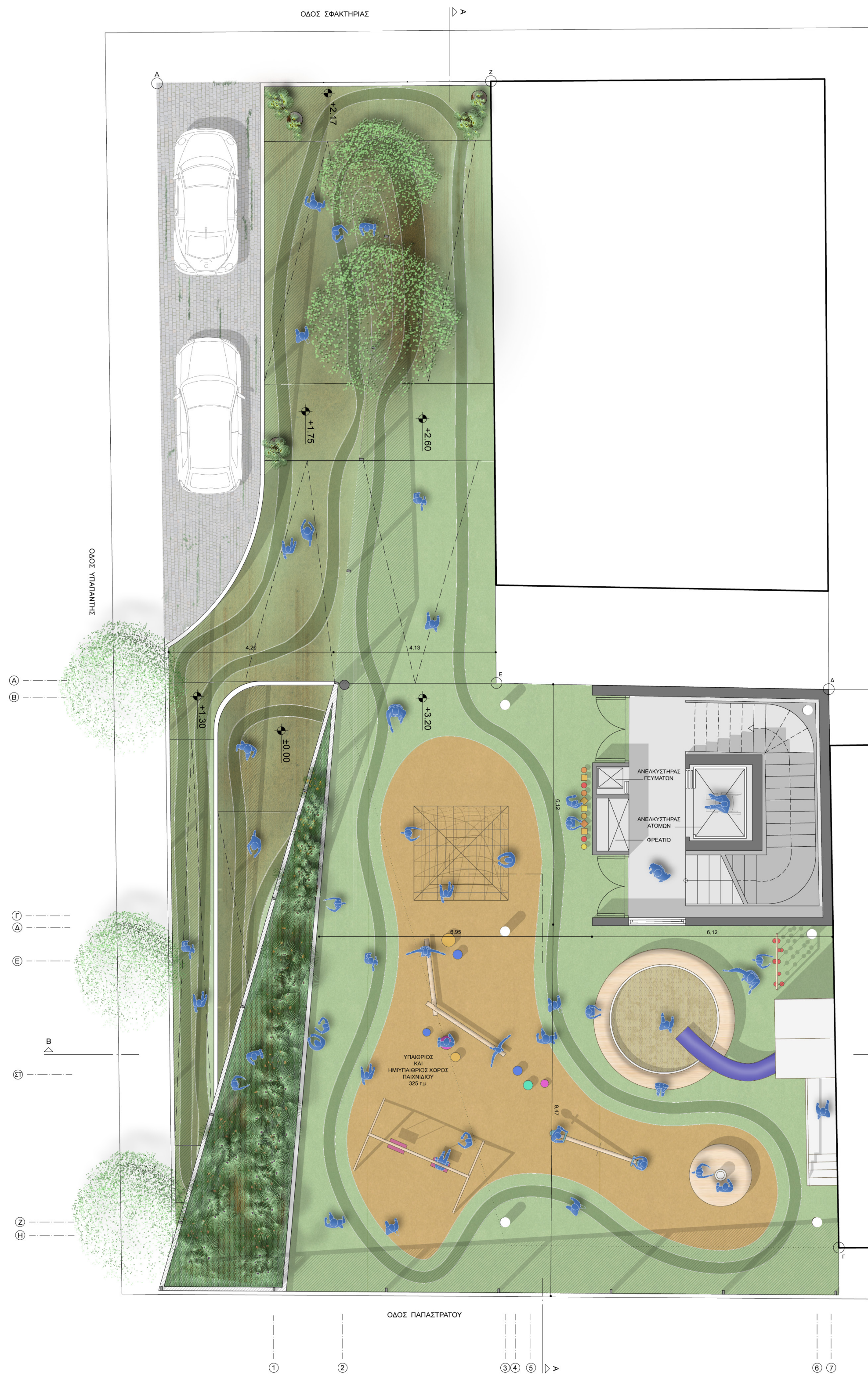

ΚΑΤΟΨΗ Β' ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

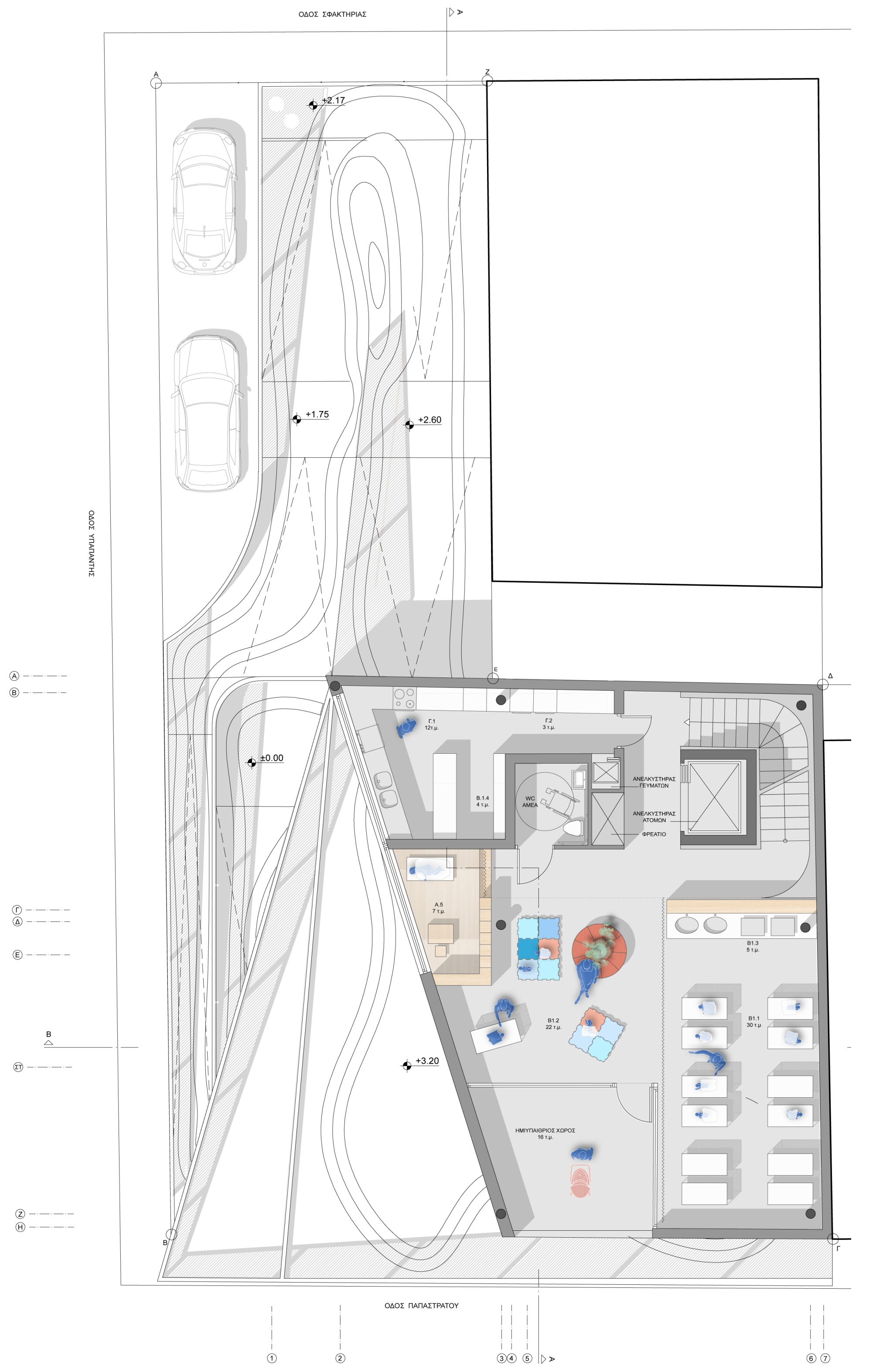

ΚΑΤΟΨΗ Γ' ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

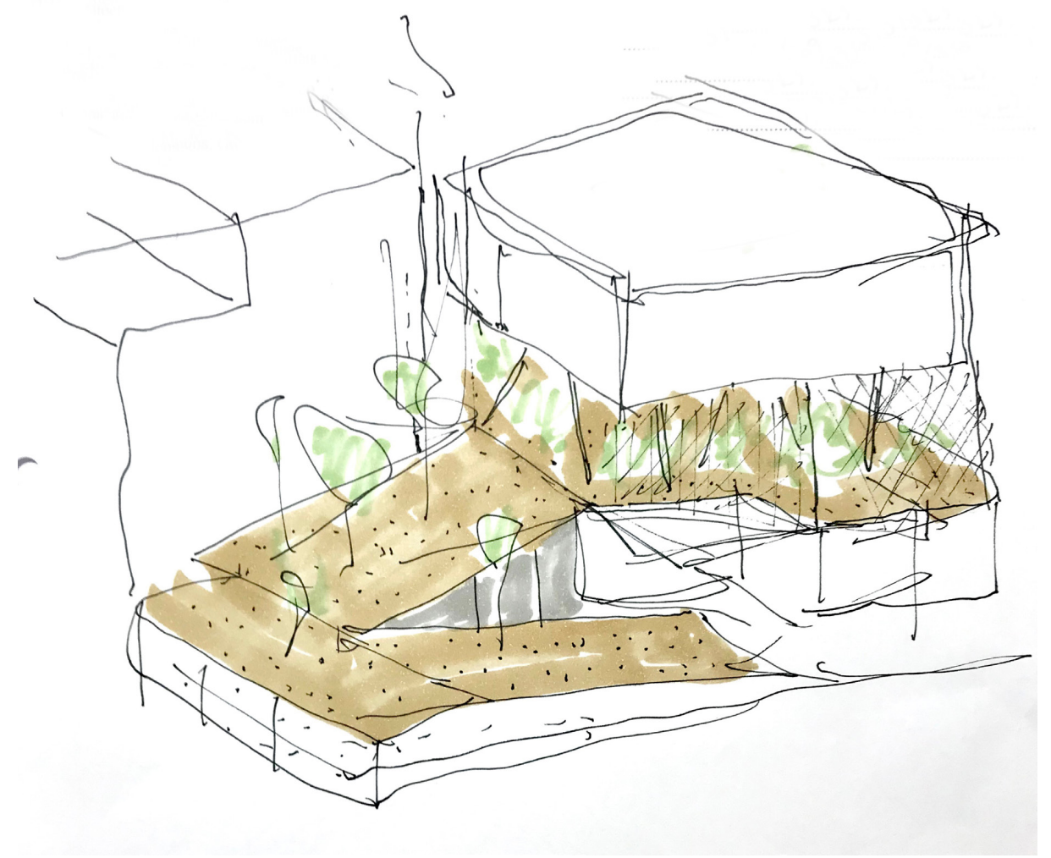

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΟΥ ΚΗΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΑ ΜΕ ΜΙΑ ΟΜΑΛΗ ΡΑΜΠΑ, ΕΝΩ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΑΠΟΔΙΔΕΙ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΧΩΡΟ ΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΣΗ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ.

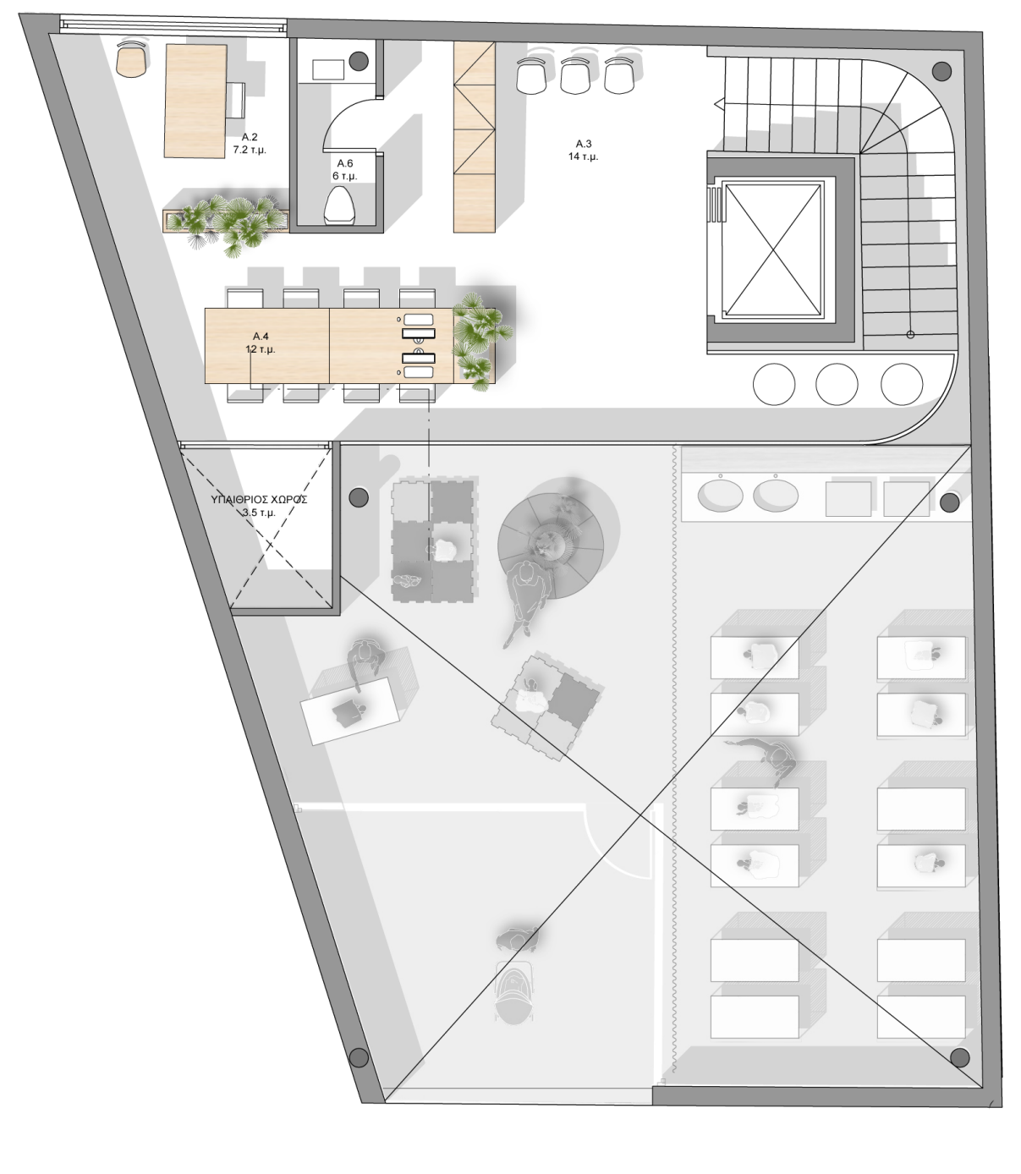

ΚΑΤΟΨΗ ΠΑΤΑΡΙΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100